

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 8. mal. travna 1881.

List 14.

Iz življenja Mauricija Tomana.

(Dalje.)

XI. Prihod v Lisabonu. Misijonarje zaprejo v ječo.

Kdo bi ne bil upal, da po prestani taki revščini in tolikih smertnih nevarnostih bomo oproščeni...? Prihodnjost nas je prepričala, da je bilo žalostno in mučno življenje, katero smo do sedaj imeli, le senca prihodnjega. Nedolžna naša obleka morala je v temnih, mokrih in ostudnih ječah strohneti, kar bo naslednje poročilo dokazalo.

21. maja v jutru smo se nekoliko z novim, s suhega prinesenim živežem poživili. To nas je tako razveselilo, da smo za trenutek mislili, že je naša revščina in nadloga pri kraju. Še smo imeli zajutrek v ustih, ko kraljevi minister grof Vincencij pride in bolj sumljive jezuite od družih dá odločiti. Mene so vselej k prvim prištevali. Naj večji moje pregrehe pa so bile, da sem bil jezuit, misijonar med zamorci, in tujec. Kar naglo so nas zaperli v majhno leseno sobo, v kateri je poprej prvi čolnar stanoval. Drugi dan je vse druge tuje jezuite zadela ravno tista osoda, ker zedinjale so se pri njih ravno tiste pregrehe, kakor pri meni.

Kadar so nas razločili, so nas štirindvajset hudo zatoženih 24. maja 1761 v dveh velicih čolnih z oboroženimi vojaki odpeljali v tri ure od Lisabona oddaljeno terdnjavo sv. Julijana, kjer se reka Tajo v morje zliva. To s 110 topovi oboroženo terdnjavo imenujejo ključ Lisabona, ker vse barke, ki hočejo v Lisabon priti, so strelju teh topov izpostavljene. Drugi razred jezuitov, ki so prišli iz Indije, napolnili so stari bolehní redovniki, predniki, profesorji in oskerbniki. Te so spravili v grad „Acejtam“, ki je bil nekaj lastnina nesrečnega vojvoda Aveirakega, zdaj pa nalaš za jezuite prestrojena ječa. V tretji razred so spadali mladi jezuiti, sploh tisti, ki niso imeli še nobenega posebnega posla opravljati. Te so toraj na barki obderžali in zagnali v revščino ali pregnanstvo na Italijansko. Poprej pa so vsacega prašali, če ga je volja iz družbe Jezusove stopiti. Kdor bi to storil, temu so obetali prijaznost kralja in še druge zlate gore. Vsed tega jih je izatopilo kacih deset ali dvanajst; pridobili pa niso s tem nič, ker kakor jetniki so morali v svojih domačih krajih živeti, in se

od časa do časa pred gosposko pokazati. Besedo božjo oznanovati in spovedovati bilo jim je prepovedano, in kdor ni imel od doma podpore, moral je le ob mašah živeti. Teh pa je na Portugalskem težko dobiti, in obdarujejo jih k večemu po trideset krajcarjev našega denarja. Verh vsega tega so jih še vsi ljudje zaničevali.

Nas štirindvajset je prišlo popoldne okoli četerete ure blizo terdnjave, ne da bi bili kaj vživali. Bili smo toraj popolnoma slabi in zdelani. Imel sem sicer nekaj kruha in pomoranč pri sebi, kar sem med druge razdelil, pa kaj je to za toliko ljudi? Na bregu reke so nas že vojaki čakali, vzeli nas med-se in peljali skozi skrivne vrata v terdnjavo. Peljali so nas, akoravno je bil naj svetlejši dan, z baklami v podzemeljako, temno, na novo sozidano in zarad tega mokro ječo. Pri vходу nas je strah obšel in nekteri so prav premišljeno stopali, misleč, da jih peljejo do kakih prepadov.

V ječi s početka nismo imeli ne stolov, ne miz in ne postelj, na deskah smo ležali in breviri si za zglavje djali. Potem so nam prinesli iz barke postelje in druge naše reči, pa so jih vse dobro pregledali, in kar je bilo kteremu posebno všeč, je tudi za-se prideržal. Jaz svojih reči 14 dni nisem dobil, zatoraj se tudi ves tisti čas nisem mogel preobleči, in terpel sem silno veliko od merčesa, ktereга smo bili vsi polni.

(Dalje nast.)

Cerkvene določila gledé izpostavljanja sv. Rešnjega Telesa.

(Dalje.)

Ktera barva se ima rabiti pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom?

Baldahin ali nébes pri procesijah sv. Rešnjega Telesa in pa velum, s kterim se ogrinja mašnik in prijemlje sveto posodo, imata biti le bele barve. (Caerem. Episc.)

Gledé družih cerkvenih oblačil, kedar se rabijo pred sv. Rešnjim telesom, je na to gledati, ali je duhovno opravilo pred Najsvetejšim v zvezi s ss. mašo in z oficijem dneva ali ne. Če opravilo ni v zvezi z oficijem, ampak samo za se (n. pr. litanije), tedaj se mora

pred sv. Rešnjim Telesom vselej rabiti bela barva. Kedar je pa sv. opravilo v zvezi z oficijem (n. pr. sv. maša, slovesne večernice), takrat se rabi barva, kakoršna je zaukazana za tisti dan. De Herdt o tem piše: „Paramenta autem Celebrantis et Ministrorum in Missa, vesperis aliisque horis canonicis, ante vel post quas fit expositio, ita ut Celebrans paratus non recedat ab altari, debent esse Missae aut officio convenientia, sive color sit albus aut rubens, viridis aut violaceus; sed numquam color niger est adhibendus, et albo semper velo humerali, si illud adhibeatur pro benedictione danda, utendum est. Quatenus vero expositio fit tamquam functio omnino separata et distincta a Missa aut ab officio vesperarum aliarumque horarum, Celebrans et Ministri uti debent paramentis albi coloris.“

Kako se je obnašati pri izpostavljanji in spravljanji (reponiranji) Najsvetejšega.

Naravnostnih določil sv. Cerkve nimamo za to opravilo; ali zvedeni obredoslovci sestavili so za to pravila, po nekih ukazih, od cerkve za enake in podobne priložnosti dane. Tu je gledati najprej na to, ali je Najsvetejše shranjeno na altarju, kjer ima izpostavljeno biti, ali na drugem altarju.

Ako se ima sv. Rešnje Telo na altar za izpostavljanje prenesti, se to pravilno nima zgoditi slovesno, ampak mašnik v koretlju in štoli, z velumom ogernjen, pod malim baldahinom stopajoč, prenese v zagernjeni posodi sv. Hostijo, spremljan od 2 ali 4 služabnikov z gorečimi svečami. Ko do omenjenega altarja pride, postavi sv. posodo na korporal, čez menzo razgernjeni, poklekne z enim kolenom, med tem, ko se mu velum odzame, dene potem sv. Hostijo v monštranico, zopet poklekne, in vzdigne monštranico na vzvišeni za izpostavljanje odločni kraj verh tabernakeljna, ter jo postavi nad podloženi korporal, ali na dosti veliko palo. Potem gre mašnik nazaj pred spodnjo stopnjico, poklekne na obe kolena, vstane, stoji kadila dene v kadilnico „absque benedictione“, kleče potem trikrat pokadi Najsvetejše „cum profunda capitis inclinatione ante et post.“ Po kratki molitvi se vzdigne, stori in plano dostojni priklon „utroque genu“, pa se verne v žagrad.

Tako bi se praviloma imelo goditi prenašanje Najsvetejšega na altar izpostavljanja, vendar pa prenesenje sv. Rešnjega Telesa v monštranico, kakor je pri nas navadno, ni naravnost prepovedano (tudi de Herdt piše o njem), samo da se zgodi dovelj slovesno in v procesiji, kakor n. pr. veliki četrtek in veliki petek. — Blagoslov s sv. Rešnjim Telesom bi se pri vsakem izpostavljanju pravilno imel dati le enkrat, namreč ob koncu izpostavljanja preden se shraui Najsvetejše; spodobi se pa, da pevci med izpostavljanjem zapojó kako kitico pripravne pesmi, n. pr. Pange lingua, O salutaris Hostia, ali kaj enacega.

Če se pa Najsvetejše že sicer hrani na altarju, kjer ima izpostavljeno biti, tedaj pa je naj pripravnejše, da mašnik, kateri ima prvi imeti sv. opravilo pred sv. Rešnjim Telesom, tudi izpostavi presv. Zakrament. Po navodu Gavanti-ja, Merati-ja in Baldesi-ja bi se imelo tako le zgoditi: Mašnik vzame humeral, albo, štolo, pluvijal — ali pa tudi manipel in kazulo, če se ima precej nato začeti sv. maša — ali pa tudi samo koretelj, štolo in pluvijal. Celebrans sic indutus procedit ad altare, praecedente thuriferario cum thuribulo non fumigante, et acolythis cum cereis accensis nec non post eos sequentibus quatuor vel saltem duobus clericis deferentibus in tortitia accensa juxta laudabilem praxim aliquarum ecclesiarum. Cum pervenerit ante infimum gradum altaris, deposito birreto facit genuflexionem unico genu in plano,

deinde genuflectit in infimo altaris gradu, et aliquantulum orat. Mox surgit sacerdos, ascendit ad suppedaneum, aperit tabernaculum, extrahit Ostensorium cum praecedente genuflexione unico genu, et ponit super corporale in altari praeparato. Ostio tabernaculi clauso genuflectit, ad infimum altaris gradum descendit, et retrahens se aliquantulum in cornu evangelii ibique stans imponit incensum in thuribulo absque benedictione; deinde in eodem infimo altaris gradu genuflexus accipit thuribulum et ter inceusat sacramentum profunde se inclinando ante et post; mox reddito thuribulo ascendit ad altare, genuflectit, et Ostensorium cum Sacramento ponit in suo loco eminentiori, ubi collocato Sacramento genuflectit et iterum descendit in planum.

Ko je Najsvetejše tako izpostavljeno, mašnik še nekoliko moli pred sv. Rešnjim Telesom, potem se verne v žagrad, ali pa prične sv. opravilo.

Gledé shranovanja, devanja v tabernakelj, je zopet razločiti, je li Najsvetejše navadno tam hranjeno, kjer je izpostavljeno, ali ne. V prvem primérlejši se najprej z Najsvetejšim podeli slovesni blagoslov ter se potem shrani v tabernakelj. Kedar se ó sv. blagoslov ob koncu maše, pete ali tihe, moral bi mašnik pravilno najprej odložiti kazulo in manipel, pa obleči pluvijal. Ako pa je treba Najsvetejše nazaj prenesti na kraj, kjer je navadno shranjeno, se to zgodi slovesno, v monštranici, sprevidoma; ali pa manj slovesno, kakor je bilo prej popisano za eksponiranje. (Dalje sledi.)

Sveto Detinstvo.

(Dalje.)

Tudi v Afriki se sv. vera razširja s pomočjo sv. Detinstva. Naznanila imamo n. pr. iz krajev srednjega pasa zemlje ali ravnika. To je še veliko delj, kakor je srednje-afrikanski misijon, kamor so pred kaj leti hodili naši slovenski misijonarji in kjer zdaj po večem delajo italijanski misijonarji. V unih krajih ob ravniku (ekvatorji) zdaj francoski misijonarji razširjajo sveto vero. Pater Dromeau (r. Dromó) n. pr. je pisal iz Tanganike l. 1879: Prav srečni smo, hvala velikodušni podpori sv. Detinstva: svoje delo smo pričeli z rešenjem nekterih otrok iz sužnjosti. Ti bodo tudi prvi kristjani, ki bodo v ti nesrečni deželi spreobrnjeni k sv. veri. Imeli so takrat v začetku 10 odkupljenih otročičev, od katerih so se napervo učili jezika, ki ga imenujejo „voro dički jezik“. Upanje imajo, da tam jim bo ložej vstanoviti na prvo keršansko vas, kakor pa n. pr. v Arabiji.

Drugi misijonar ravno tistega leta piše izmed zamurcev iz Ugande, od jezera Njanza. Od tega imamo že prav veselih naznanil. V ta kraj so bili nekoliko pred katoliškimi misijonarji prišli že zviti protestantje. In ko so le-ti slišali, da pridejo katoliški misijonarji, so na vso moč prigovarjali zamurskemu kralju M'tesu, da naj jih nikar ne sprejme. Kralj M'tesa pa jih hoče viditi in izprašati o njih veri. Čez nekaj časa pokliče kralj nektere arabske učene, protestanškega verskega učenika in pa katoliške duhovne. Kralj sam je predsedoval pri tem razgovoru učenih, ki so obravnavali nauk od sv. Trojice in od božanstva Jezusa Kristusa. K sklepu je imel še mohamedan razlagati, kaj uči „koran“ ali turško sveto pismo. Kralj je poslednjič sklenil razgovor z naslednjimi besedami: „Tedaj Jezus Kristus je Bog, in njegov nauk, kterege nam očetje (katoliški misijonarji) oznanjujejo, je resničen“. In potem je pristavil: „Očetje nas bodo učili.“ — Ali ni tukaj prav Božji glas govoril iz ust divjaka? Prote-

stanška oznanovavca sta vidila, da ne kralj in ne drugi jima ne zaupajo, in sta jo potegnili iz tistega kraja.

Misijonar dalje piše, da zdaj smejo prosto in brez zadržka ondi učiti sv. katoliško in apostolsko vero po deželi.

Tudi tam pred vsim odkupujejo mlade sužnje, katerih je prav veliko, in jih učijo in keršansko izreajo. Tam, kakor v severni Afriki, si z mladino upajo naj več doseči. Kralj M'tesa in njegovi podložni so se voljne pokazali sprejeti keršansko vero, ni pa lahko jih k temu pripraviti, da bi se v vsem tako ravnali, kakor uči sv. vera; to se bo zgodilo s časoma, z dobro odrejo otrok se mora keršanska podlaga narediti, le tako se zamore od starodavnih časov zapušeni in spriden narod povzdigniti k čednemu življenju.

Po vsih misijonih si posebno prizadevajo, prav veliko bolnih in umirajočih otročičev kerstiti in tako za nebesa jih pridobiti. To je silno velika dobrotta. Zakaj taki keršeni otročiči grejo kar naravnost v nebesa in oni prosijo za svojo deželo, da bi se hitreje ljudje k sv. veri spreobrnili. Prosijo goreče za svoje dobrotnike misijonarje, ki so jih v nebesa spravili. Prosijo pa tudi za evropske otročiče, ki so udje sv. Detinstva, in za vse deležnike. Samo nekatere zg'ede naj zapišem, kako velike milosti so ti poganski keršenci pridobili mnogim evropskim otrokom in kako dobro je, se jim priporočevati:

Od rojstva prav slab otrok Benedikt je zraven tega imel še neko hudo telesno bolezen, ktere noben zdravnik ni mogel ozdraviti. Materi pride na misel, da se bo otrok gotovo ozdravil, ako ga zapiše v sv. Detinstvo. In res, od tistega dne, ko je mati otroku svetinjico prinesla in na vrat obesila, je bil zdrav. (Jahrb. des Werkes d. h. Kindheit IV. 1880, str. 189.) — Drug otrok, Uršula, je bil vedno bolehen. Mati ga zapiše v sv. Detinstvo, pridno moli vsakdanjo češenamarijo, in od tistega dne je bil otrok zdrav. (Ravno tam.) — Beneficijat Karg iz Schongau-a je naznanil tole: Nek sin je staršemu delal velike britkosti, ker bil je že 17 let star, pa ni h nikakoršnemu opraviču in poklicu veselja kazal. Veliko so že bili zanj potrosili, pa zastonj, in bali so se, da utegne biti potepuh. Starši obljubijo dar za sv. Detinstvo in sin kar neprevidoma dobí veliko nagnjenje do kmetijstva, česar se tudi loti z veseljem in pridnostjo.

Lavretanske litanije v molitvah in premišljevanjih.

(Dalje.)

Devica usmiljena — za nas Boga prosí!

Usmili se nas, o Marija!

Kristjani! poslušajte, od koga, kdaj in kako se je naša Mati Marija usmiljenja učila in navzela; pa boste najbolj spoznali, kako je usmiljena. — Že v bukvah sv. pisma stare zaveze je ona pridno prebirala in premišljevala, da bo Sin Božji prišel grešnike iskat in da bo veliko za nje terpel: koliko sočutja z grešniki in usmiljenja do njih je toraj že takrat sprejela v svojo blago dušo! — Ko je bila izvoljena za Mater Božjemu Sinu in naslednje mesce slišala je vedno v duhu glas nebeškega Deteta: Glej, ljuba Mati, vse to se godí iz samega usmiljenja do ubozih grešnikov. O koliko se je pomnožilo njeno usmiljenje do nas v tistih mescih! Kako mogočno je vzraslo tisto usmiljenje pri jaslicah poleg njenega prezebajočega Sinčka, na begu v Egipt in potem v revni hišici Nazareški do tridesetega njegovega

leta! Vselej, ko ga je videla kaj terpeti, spomnila se je, da terpi iz usmiljenja do grešnikov; kadar koli ga je le pogledala, morala je sama sebi reči: glej, jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlje — iz samega usmiljenja; ki bo enkrat zaklano za grešnike — iz samega usmiljenja! Pa ne le to, ampak iz vsake njegove besede, iz vsakega pogleda, iz vsega, kar je videla, slišala je tudi tiho opominjevanje: mati! spoznaj iz tega mojega usmiljenja, kako moraš tudi ti usmiljenega serca biti do mojih sirót — ubozih grešnikov. — Oh, pod križem, pod križem, tam je njeno usmiljenje do nas do verba priklopelo in tako rekoč bregove prestopilo in celi svet poplavilo: pod Križem še le je prav postala „Devica usmiljena“. Jezus, njen Sin, umirajoč med dvema razbojnikoma na Križu prubit za roke in noge, strašne njegove rane, silne bolečine in muke, blede upadeno obličje, steklene oči, njegovi vzdihljeji in tožne besede, pokanje kosti, terganje žilj in kit, toki presv. Kervi, ki je iz brezštevilnih rán-studentev zemljo kropila, cedé se po lesu sv. Križa: kaj je vse to bilo družega, kakor glasno opominjevanje na serce naše Matere, naj bo po zgledu samega Sina tudi ona milostljiva in usmiljena do nas ubozih grešnikov. In mertvi ves raztergani Sin s Križa snet in ji v naročje položen, kaj je bil družega, kakor odperte grozno pisane bukve, iz katerih se je Marija učila usmiljena biti do grešnih Adamovih otrok.

Gotovo je ona poljubovaje Jezusove rane z gorkimi poljubci v nje, posebno v serčno rano položila in zaklenila sveto in terdno obljubo, da grešnikov in sploh vseh kristjanov nikdar ne bo pozabila, za ktere je njen ljubi Jezus toliko prestal. In ko v grob za njim še enkrat pogleda, je pač govorila: Ljubi moj Sin! Ti si zadostil, zdaj grem pa še jaz na delo za tiste, ki jih tako ljubiš.

Bežite k Mariji vi vsi, ki ste daleč od nje, posebno vi veliki in najbolj zaverženi grešniki, ker ste najbolj potrebni, pa imate tudi največ pravice do „pribežališa grešnikov“. Res, dosti ima otrok zbranih okoli sebe, ali njene oči vedno zrejo nekam, kakor bi nekoga manjkalo in bi ga čakala. Pač da vas ji še manjka, vas željno čaka! Nečistnike in nečistnice, zamotane v grešne znanja, goljufe, tatove, obrekovavce, pohujšljivce, pijance in vsaktere grešnike čaka in čaka: kdaj vas bo pričakala? —

(Dalje sledi.)

Prazni izgovori.

(Govor v katoliški družbi 27. marca.)

Res je, da imate v Ljubljani prelepo priložnost leto in dan slišati mnogo mnogo lepih nauk in izverstnih pridig, in zlasti zdaj v sv. postnem času ne le ob nedeljah, marveč še po večkrat med tednom; vendar upam, da mi ne boste zamerili, če se po vsem tem še jaz nocoj prederzno spregovoriti nekoliko besedi, se vé da, iz tega dobrega namena, da bi jih poslušali in si jih v prid obernili. Saj to vam odkritoserčno povém, da sam še nisem mislil, da bom tako kmali na versto prišel; djal sem sam pri sebi, k večemu tje le po novem letu, če bo spet kaka tombola; ná, kar me je danes zadelo! Poskušal sem se sicer izgovarjati po narodnem pravilu: „Izgovor je dober — če tudi brezav, da se je le odrezal.“ Pa menda je bil moj izgovor še slabši kot brezav, ker ni nič pomagal. In preveč se še izgovarjati nisem smel, ker je nam duhovnom sv. apostelj Pavel zapovedal, da moramo besedo božjo oznanovati, prositi, opominjati, naj bo prilično ali neprilično.

En dobiček pa je vendar imelo za-me to izgovarjanje, ta namreč, da sem se na novo prepričal, kako

prazen izgovor slednjič nič ne pomaga in pa, da mi je šinila misel v glavo, kaj ko bi še vam katero rekel o praznih izgovorih.

Nemci imajo navado reči: „Dober izgovor in pa tolar!“ To je res; in včasih še več zaleže kot tolar, če se z dobrim (pravičnim) izgovorom izkopljemo iz zelo sitne zadrege. Le prerado pa se zgodi, da je izgovor nekakšno slepilo, s katerim se dajo le ljudje preslepiti, Bog pa ne. Večidel je izgovor nekakšen plašček, s katerim svojo zanikernost pokrivamo; toda božjim očem nikakoršen plašček ne more nič prikriti. Zato pravijo Francozi, da se z izgovarjanjem le še bolj zatožimo: „Qui s'excuse, s'accuse“ (Kdor se izgovarja, se zatoži).

Kako ničevi so prazni izgovori, bom iz sv. pisma dokazal.

Pervi Adamov pogovor, ki je zapisan v sv. pismu, se konča s puhlim izgovorom: „Eva me je zapeljala“. In Eva se je koj od njega naučila: „Kača me je zapeljala“. Pa s tem sta le svojo zanikernost zakrivala; ko bi bila hotela naravnost govoriti, bi bila morala reči: „Uboga grešnika sva, tvojo zapoved sva prelomila; odpusti nama, če sva sploh reveža še odpuščanja vredna“. Tako bi bilo odkrito! Zato ni prazen izgovor nič pomagal: Bog je obema kazni napovedal in oba izpodil iz raja.

Sin prvih staršev, morivec Kajn, ni bil nič boljši. Bog ga svarščič popraša: „Kje je Abelj, tvoj brat?“ In koj se lažljivo-hripavo zadere: „Ne vem; sem mar jaz varuh svojega brata?“ — Kak prederzen in hinavsk izgovor! Mesto, da bi na tla pokleknil, obraz z rokami zakril in v grenkih solzah Boga odpuščanja prosil za tako grozovito djanje, ima še tako neumen in prevzeten izgovor! To vsi veste, da mu ni nič pomagal, temuč da se je ubežen in nesrečen potikal po raznih krajih nesrečne zemlje.

Le še en čuden izgovor stare zaveze naj vam omenim. Grozoviti kralj Antijoh je hudo zatiral in strahoval one Izraelce, ki so po svojih postavah živeli. Med temi je bil častitljiv starček, 99 léten, učen mož, po imenu Eleazar. Po sili so mu usta razklepali, da bi ga prisilili svinjsko meso jesti. Serčno se je branil blagi junak in vse voljno preterpel. Njegovi prijatelji so bili pa bolj muhaasti in so si zamislili tak le izgovor: skrivaj so ga prosili, naj si dá prinesiti tacega mesa, ki ga sme jesti; in tega naj jé, pa bodo menili, da jé svinjino. Pa dobri starček koj sprevidi, da bolj puhlega izgovora bi ne bili mogli najti, zato se jim lepo zahvali zanj, rekoč: „Ne spodobi se mi hliniti; mladino bi pohujšal; bi tudi nič ne pomagalo, Bogu ne uidem, ne živ ne mertev; raji umerjem za sv. postavo in mladenčem zapustim junašk izgled.“

Poglejmo zdaj v sv. pismo nove zaveze. Tu vam omenim zlasti oni evangelij, v katerem se bere, da je nek človek napravil veliko večerjo, in jih je prav veliko povabil. Ko se je bližal čas večerje, je razposlal hlapce povabljenim povedat, da je že vse pripravljeno, naj kar berž pridejo. Ali povabljeni so se začeli izgovarjati, kar vsi po versti. Pervi reče: „Pristavo sem kupil in jo moram iti gledat; imej me izgovorjenega!“ Ali ste že kdaj prav premislili, kako je bil ta izgovor prazen in ničev, in pa kako neumen? Precej se vidi, da za njim vse kaj družega tiči. Zvečer ni zato, da bi se šlo kaj gledat, kajti v temi se dá težko kaj dobro ogledati! — Še neumniši, če se dá je izgovor družega: „Pet jar-mov volov sem kupil in jih grem poskusit; imej me izgovorjenega!“ Kaj pa bo delal zvečer z voli?! Menda vendar ne pojde orat ž njimi še le na noč? Lepo bi razril svojo njivo, rad bi jo videl! — Tretjemu se pa ne ljubi še veliko se izgovarjati in le to pravi: „Oženil

sem se, ne morem priti!“ Zakaj pa da ne? Mislil bi vendar, da zdaj, ko ima gospodinjo v hiši, lože gre od doma; ko bi bil sam, bi imel še izgovor, da mora biti doma za varha, tako pa mu žena lahko varuje denar, če ga je kaj pri hiši!

Človek bi se skor smejal, če bere in prevdarja te puhle izgovore in izmišljarije ne vrednih povabljenecv; toda gospodar se ni smejal, temuč se je razserdil, kajti dobro je vedel, da s takimi izgovori le pravi vzrok zakrivajo ter se lepe delajo. Ko bi bil odkritoserčen, bi bil moral vsak tako-le reči: „Mene ne bo, zato ker nečem priti, zato ker ne maram ne za-te ne za tvojo večerjo!“ Pa to, menijo, bi bilo prezarobljeno, kaj bi li rekel gospodar, ki si je toliko trudil s pripravljanjem dobre večerje? Zato tak divji odgovor lepo zakrijejo in zavijejo s plaščkom puhlih izgovorov. Pa ni nič pomagalo; gospodarja so zježili tudi z lepo besedo, ker je vedel, kaj pomeni. Zato ves užaljen reče: „Povem vam, da nobeden izmed teh, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje!“ Razžaljenje tako dobrega gospodarja, ki je hotel povabljenega tako priserčno pogostiti, tudi nas mora tem bolj pretresti, ker vemo, kdo je ta gospodar, namreč, da je Jezus Kristus; povabljeni pa mi!

Enako je Jezus pokazal v priliki o talentih, da se pri Njem s praznim izgovorom nič ne opravi. Imeniten mož, kakor je znano, dá pred svojim odhodom hlapcem talente, češ, naj kupčujejo ž njimi; ko se gospod verne, hlapci prinesó pokazat dobiček; le eden pride in pravi: „Gospod, vem, da si terd človek, da žanješ, kjer nisi sejal, in pobiraš, kjer nisi razsiral. Zato sem se te bal ter sem šel in skril tvoj talent v zemljo. Glej, tukaj imaš, kar je tvojega!“ — Pač je menil sam pri sebi, kako se je izverstno odrezal in gospoda v zadrego pripravil. Pa gospod je dobro vedel, da vse dolgo izgovarjanje bi bil lahko na kratko povedal s takimi besedami: „Gospod, jaz se nisem hotel truditi, kakor drugi, sem raji ležal; saj me že poznaš, da sem len, in da se v pridnosti še nikoli nisem rad z družimi skušal!“ — Tudi ta izgovor ni nič pomagal; zanaprej mu je gospod odkazal prostor tam, kjer je jok in škripanje z zobmi. (Konec sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopist.

Iz Ljubljane. (Predstavljanje Kristusovega terpljenja v zgornjem Amergavu na Bavarskem [Dalje.] Kristusovo vstajenje.) Pevski zbor je odložil černe oblačila in prikazali so se vsi v lepih (semanjih) oblačilih. Pojasnili so pevci na prvo predpodobo vstajenja Kristusovega, ki ga imamo v Jonu preroku. Kakor namreč je Jona prerok čez tri dni živ prišel iz žrela morske ribe, tako je Kristus čez tri dni živ vstal iz groba. Pevci so peli:

Tenor-arija:

O ljubezen, čednost draga!
Pridobljena zdaj je zmaga,
In končana vojska je!

Zbor:

Ti Gospod si dal življenje
Za prevboge grešnike:
Nikdar tvoje se terpljenje
V naših dušah ne zatrè!

Tenor solo:

Mirno, mirno v grobni skali,
Kamor so te učenci djali,
Truplo sveto zdaj počij!

Zbor:

Sladko objemaj te gomila, ...
Blizo je vstajenja klic;
Nikdar se truhnôbe sila
Tvojih loti ne košic!
(Zagrinjalo se vzdigne.)

Bas-solo:

Ko Jona bil je v ribjem drobu,
Enako v zemlji Božji Sin;
Slovó pa dá mogočno grobu,
Vezi preterga, gre 'z pečin!
(Zagrinjalo pade.)

Zbor:

Gospod bo vstal: o čast, o čast!
Kot Jona ribo je strašná —
Takó človekov Sin z močjó
Premagal groba bo oblast.
(Zagrinjalo se vzdigne.)

Druga podoba nam kaže izraelsko ljudstvo, ki je suho nogo srečno prestopilo Rudeče morje; njegove sovražnike pa so valovi zagernili ter so pod vodo konec storili. Tako tudi Kristus gre zmagovit skoz valove britkega terpljenja, premaga smert in grob; njegovi sovražniki pa zaporedoma storé nesrečen konec. Pevci pojó :

Zbor:

Mogočni Bog, vir naše sreče,
Zvestó ohranil je svoj rod,
Skoz morje peljal je rudeče,
Prepeljal ga skoz suhi brod.
(Zagrinjalo pade.)

Ki vmerl je, vstal bo: čast, o čast!
Ne krije Njega smertna noč;
Zbudi Ga 'z groba lastna moč:
Peklá poterta je oblast!
(Konec nasl.)

Od gorenjske strani (*Zastran popotovanja v Rim.*)
Predzadnja „Danica“ (štev. 11.) prinesla je med drugim oveselivni klic: „V Rim, v Rim!“ Gotovo je to vabilo najdlje odmév v sercu marsikakega Slovenca, in prav nič ne dvomimo, da jih bo mnogo, ki se bodo srečnega romanja vdeležili. Ker pa je že star pregovor, da „več oči več vidi“, menimo, da ne bi bilo odveč, ako bi se v omenjeni zadevi od strani slavne katoliške družbe n. pr. to-le vravnati poskusilo:

1. Naj bi se sestavil in razglasil program popotovanja. Rim, se vé, stoji pri tem v prvi versti. Ali bi ne bilo prav in želeti, da bi bili romarji že v praznik sv. Petra tam? Koliko dni bi se odločilo za bivanje v sv. mesti? Koliko časa sploh bi se porabilo za vse popotvanje? Obiskanje Benedk, Padove (grob sv. Antona Padvanskega), sloveče Lorete (hišica sv. Božje družine); Neapolja (grob našega slovečega ranjc. provikarja g. dr. Ign. Knoblehar-ja) naj bi se poleg družega vsakako vverstilo v popotni program. — Da bi bilo romanje bolj mikavno, naj bi se šlo n. pr. tje gredé prek Gorice, Kormina itd. Bi li memgredé ne kazalo obiskati tudi Gorice in sv. Gore? Nazaj gredé naj bi se zvolil pot čez Pontabel, privze'lo se romanje na ss. Višarije itd. To je, se vé, le nasvet in ne: ravno tako-le mora biti!

2. Da bi vožnja ne stala previsoko, naj bi se poprašalo na dotičnem mestu, koliko bi stale (za po programu določeni čas) tako zvane okrožne karte (Rundreise-Billet), katere, kakor je znano, vožnjo v ceni zdatno snižujejo, in tudi popotnikom okolišino zljajšujejo, da jim na posameznih postajah ni treba skerbeti za vozne listke. Cena, koliko bi stala vožnja, naj bi se pozvedila prej kot je moč, in koj naznanila, ker po njej bi se

marsikdo vedel odločiti, ali naj se vdeleži romanja, ali ne. Z naznanilom vožnje cene naj bi se določil natančno tudi zadnji čas, do katerega naj bi se romarji pri katoliški družbi kot za gotovo imeli oglasiti.

3. Na podlagi oglašenja za romanje bi se utegnilo tudi obravnavati za potrebno stanovanje v Rimu.

4. Želeti bi bilo poslednjič, da bi se na čelo slovenskih romarjev postavil gospod, ki je zmožen laščine; — še bolje pa bi bil morda taki, ki poleg tega pozná že od prej sv. Rim. Naj mi preč. gosp. monsignor Jeran ne zamerijo, ako javno izrečem misel in željo, naj bi to vodstvo sprejeli sami. *)

Toliko v poveršni prevdarek. Bog blagoslovi blagi namen!

R. Pochal-tonji.

Iz Bulgarije. (*Poročilo o bulgarskem misijonu redovnikov vstajenja Jezusa Kristusa v Adrijanopolu za 1879/80.*) Misijon ima pred očmi zlasti odgojo mladine v kolegiju in v duhovskem semenišu, pa dušno pastirstvo. Z Božjo pomočjo se naše djanje vedno bolj razvija. Po oprostnji Bulgarije vsled berlinske pogodbe se je število šolske mladine močno narastlo, zlasti ker so pritegnili v šolo iz daljnih krajev. Vendar pa se ni dalo ubraniti, da so se trije višji razredi razrešili; bulgarska in rumeljska vlada imate namreč veliko pomaujkanje olikanih novincev za vradnije, ravno katoliška šola v Adrijanopolu pa je v tem oziru v dobrem slovezu, in učenci, ki so dobivali prednost pred drugimi, niso mogli skušnjave premagati, da bi ne sprejemali jako koristnih deželskih in vojaških časti in služb. To začasno izpraznjenje pa se bo zlagoma s tem nadomestilo, da učenci nižjih razredov prestopajo v višji in tako smo preteklo leto razun 4 začetnih imeli tudi 4 gimnazijalne razrede, zraven teh še bogoslovski tečaj za mladenče, ki so mroslovsje že doveršili.

Sploh se je število učencev v naših šolah močno narastlo. Predzadnje leto jih je bilo 131, poslednje leto že 174, med temi 105 notranjih.

K obletni skušnji se je oglasilo 124 učencev, med temi jih je 88 prestopilo v višji razrede, 30 jih je bilo obdarovanih in 24 pohvaljenih. Duhovsko semenišo ima 9 gojencev, katerih 3 so bogoslovci, drugi pa v višjih gimnazijskih razredih.

Omenjeni odhod starejih naših učencev, ki so bili poklicani v razne vradniške službe po Bulgariji in Rumeliji, je za našo napravo imel v tem oziru dobre nasledke, da ti mladenči so se po svoji oliki in nrvnem življenji v svojih novih službah tako dobro skazovali, da bulgarske višji vradnije, kar smo iz čisto zanesljivih virov zvedili, našo šolo cenijo za prvo in naj boljše odgojiše za vso Bulgarijo. Ta okolišina je imela nasledek, da se je vedno več in več mladine glasilo za sprejemanje v naše šole. To stori, da samoremo pri sprejemanji nekoliko ojstreje zbirati in dela upanje, da v prihodnje dosežemo še boljših vspehov v naukih in v odgoji.

Zato vidimo tudi obilniše poklice v duhovski stan, in to edino, se vé, je zmožno zagotoviti prihodnjost bulgarske „unije“ (z Rimom zedinjene cerkve). Precej v začetku poslednjega šolskega leta sta dva mladenča, razun teh, ki so bili v semenišo pristopili, prosila za sprejetje v naš red, in sta poslana v novinstvo v Rim, ter bodeta ondi doveršila omiko za duhovski stan; trije drugi so jima nasledovali že ob koncu šolskega leta. Je pa še več mladenčev pri nas, ki čakajo samo doletnosti, ter bodo nastopili enako pot. (To je prav dobro znamenje za Bulgare, da se ne ustrašijo zatajevanja,

*) Toliko, kakor nepremagljivi zaderžki.

zakaj red vstajenja Jezusa Kristusa ima prav ojstre pravila. Vr.)

To je pa zgolj sad družbe, ki je znana že iz poprejšnjih naznanil, in ki so jo naši učenci med seboj vstanovili, da bi od Boga z zedinjenimi močmi sprosil poklic za duhovski stan. *)

Ob koncu leta šolskega smo imeli slovesno deljenje daril. Spremljano je bilo, kakor navadno, z glasbo, kazališnimi predstavami, petjem, pa z bulgarskimi, staroslovenskimi, latinskimi, nemškimi, francoskimi in turškimi deklamacijami. Zastopniki zunanjih vlád in tukajšnjih višjih vradni so to slovesnost počastili s svojo pričujočnostjo, in razodeli so živo zadovoljnost šolskemu predstojništvu. (Dajle sledi.)

Zmagoslavje katoličanstva v Ameriki. (Konec.) Ravno sem bral v časniku dolg govor, ki so ga št. Louiški škof imeli pred zbranimi postavodajavci vse države Misauri, akoravno so skoraj vsi protestantje. Izverstvo so dokazovali lepoto, logiko, ter modroslovje katoliške vere, kako pa protestantskim zmotam vsega tega manjka. Pri nas v št. Pavlu se pa mladi škof Ireland tako čversto za katoliško reč potegujejo in zmote protestantov odkrivajo, da se jih vsi protestantski pridigarji bojé, ker kdorkoli se jih je še dozda j lotil, je bil neusmiljeno ošiban. Enkrat sta se s prav učenim pridigarjem, ki je celó gerško sv. pismo citiral, celo zimo bila; na zadnje prideta logično do ene besede, ki je bila za pridigarja tako velika skala, da je ni mogel s poti spraviti, pa tudi ne čez njo skočiti, — in vojske je bilo konec, — škof pa zmagovalec.

Katoličanstvo se zmeraj bolj razširja po Ameriki, ker tisoče jih vsako leto iz Evrope dohaja, tudi protestantov se veliko spreoberne: vendar ne toliko, kolikor katoličanov nevernikov postane, — posebno jih skrivne družbe mnogo zapeljejo. Pred malo tedni sem tukaj 25letnega Amerikanca v sv. Cerkev sprejel. Pisal mi je že leto popred, da želi se s kakim duhovnom zaradi sv. katoliške vere posvetovati. Mož je daleč od tukaj stanoval med samimi protestanti, samo nek dober katoličan, ki je popred v Vabašah bival, je večkrat k njemu prišel, ter mu je o katoliški veri pripovedoval. Dal mu je tudi napis do mene, ker je želel kaj več o katoličanstvu zvediti, kot mu je ta priprosti katoličan razlagati bil zmožen. Poslal sem mu katekizem in eno zgoraj omenjenih knjig „The faith of our fathers“ (Vera naših očetov). Čisto sem bil že na vse to pozabil, kar pride neki dan lep, čverst in kaj izobražen mladeneč, ter mi pové, da je on tisti, ki sem mu knjigi poslal. Želel je v sv. Cerkev sprejet biti pred ko mogoče; prepričan je bil, da je le naša prava; keršanski nauk je znal, ni bilo težko ga v kratkem in dobro za sveti kerst in sv. Obhajilo pripraviti. Šel je nazaj domú srečen in zadovoljen. Bog daj, da bi stanoviten ostal. Pred par dnevi mi je zopet pisal zaradi postnih postav v naši škofiji, kar je prav dobro znamenje, ako pomislimo, koliko je katoličanov, ki se za postne postave ne zmenijo.

V Minesoti katoličanstvo v primeri bolj napreduje, kakor v drugih državah. Pred 15 leti je bilo v celi Minesoti kakih 25 duhovnov in en škof; zdaj jih je pa 173 duhovnov, trije škofje, eno semenišče, več visocih šol, veliko farnih šol, večji del pod vodstvom verlih

*) Taka družba bi bila kaj koristna tudi za dijake po Slovenskem, posebno za male semenišča. Kjer se nekateri mladenci k temu zedinijo, naj pišejo dijakom v Adrijanopol, da jim pošljejo pravila. Ne godilo bi se potem ob koncu toliko omahovanja: „bi li šel v bogoslovje, ali ne; — bi li ostal, ali peté odnesel?“ Vr.

nun, in 222 cerkvá, nekaj kaj dragocenih in krasnih. V več krajih pripravljajo za nove cerkve in katoliški Francozi v št. Pavlu so ravno krasno cerkev od protestantov kupili. Skoraj nova je še v gotičnem zlogu iz lepega rezanega kamna zidana, popolnoma dodelana, zunaj in znotraj. Lep, veličasten stolp ima, en zvon, malane okna, lepe klopi, orglje itd. Stala je brez znotranje naprave okoli 60 tisoč gold., in svet, na katerem je zidana, je 22 tisoč gl. vreden, kakor časniki pišejo; pa vse skupaj so prodali za 33 tisoč gl.

V Ameriki smo imeli letos grozno hudo zimo in še zdaj je ni konec; ravno danes je še kaj mráz. V Minesoti je bilo naj hujše, posebno po zahodnih travnikih, kjer jih je več zmrznilo. Zima je prišla, kakor smert, pred ko smo je pričakovali; ljudje se niso za potrebno kurjavo oskerbeli, snega je veliko padlo, vse pota so bile koj zamedene in ubogi ljudje niso nikamor mogli, ter so marsikteri v svojih revnih kočah zmrznili. Kako tukaj s snegom mede, in kakšen mráz je včas, si človek ne more lahko domišljevati, ako sam še vidil in poskusil ni. Sicer ni tukaj navadno veliko snega po zimih, ali letošnja zima je izjemek, povsod ga je dosti in močan veter ga toliko v doline skupaj nanese, da celó visoke telegrafiške droge na milje daleč popolnoma zasuje, kar vidim ravno v časniku, ki je pred menoj. V večerni Minesoti so same ravnine z majhnimi dolinami, ni ga drevesa ne blizo, ne daleč, le železnica jim pripelje derv, ki jih morajo drago plačati, ali pa premoga, ki še dražej stane. Ker zaradi zametov vlaki po več tednov skozi ne morejo, akoravno imajo tisoče ljudi, ki sneg kidajo, si lahko mislite, koliko naselci terpé, ki ne morejo ne derv, ne živeža dobiti. Nekteri samo seno skupaj zvižajo in žgó, drugi neomlačeno pšenico, drugi turšico itd., nekteri so vse hišno orodje požgali, da niso zmrznili; v enih krajih se je več družin v eno hišo skupaj spravilo in zapušene hiše so poderli in ves les požgali in tako se rešili; po nekterih krajih v Minesoti so lesene mostove na že eznicah posekali in z lesom kurili; bili so zatoženi, pa sodnija jih je brez kazni oprostila. Tudi v Ameriki ni raja, ne; prvi naselci toliko terpé, da ima naj revniši Kranjec doma nebesa v primeri k njim. Kar se jih je po gojzdi naselilo, so že shajali, ker so imeli zavetje, ali po nezmernih travnikih in ravninah, kjer ni ne derv, ne gorkih hiš in hlevov, je pa drugač. Bati se je, da bodo našli še veliko zmrznjenih, ko sneg malo skopni. Pa ne samo v Minesoti smo imeli hudo zimo, ampak sploh po vsi severni Ameriki, celó v Teksasu; tam je na tisoče živine poginilo, ker nimajo nobenega zavetja za-nje, ter je vedno pod prostim nebom.

Tako sem malo omenil o hudi letošnji zimih, ki je pa mene kaj malo nadlegovala. Še nikoli, kar sem duhoven, nisem imel tako prijazne zime, kakor letos, ker misijon je razdeljen, hvala Bogu! ni mi treba več po 6 do 10 ur daleč jezdit ali voziti se, naj bo vreme kakor koli. Bilo je pa tudi že čas, da se mi je malo dela odvzelo, ker nisem več tako terden, kakor sem bil. Č. g. P. Jeram ima zdaj moje poprešnje misijone na deželi, ki jih kaj izverstno oskerbuje. Zdaj za novo hišo pripravlja, ki bo čez tri tisoč gl. stala, kar je pa že podpisano. Nekako v rožniku bo že dodelana, med tem časom bo pa še gospod pri meni stanoval, kadar ga dolžnosti v misijon ne kličejo. G. Jeramova sestra je pa zdaj pri naših nunah, da se cerkvene godbe vadi, šivati in družih potrebnih reči uči da bo ne le kuharica pri g. bratu, ampak tudi orgljavka, kakor moje sestre. Orgljanje in petje me že več lét ni krajcarja stalo, kar je prav pripravno, ko imamo toliko družih potrebnih izdatkov. — Moram končati, ker, ako še malo

časa pišem, bo pepelnična sreda, preden spat grem — tako pozno v noči je že. Mnogi pozdravi itd. *)

J. Trobec.

Sveti Križ.

Rod človeški
Se pogubil;
Bog nebeški
Ga je ljubil,
Evinim otrokom Sina je poslal,
Ki podedovani nam je greh izpral.
Križ prinesel je rešenje vsem ljudem,
Upanje veselo spolni se stvarém.

Kdor se bliža
S čutom svetim,
S srcem vnetim
Lesu križa:
Biti jenja
Sin nesrečni
V muki večni
Pogubljenja.
Več ni teže:
Duša čista
V kervi Krista
Ra j doseže.

Kristus vkladni kamen je,
Križ je naše znamenje,
Bog ga vzel je na ramé;
Torej tudi mi se križa ne branimo,
S poterpljivostjo na svetu ga nosimo,
Da v nebeškem raji kdaj se veselimo.

Fr. Krek.

Pomočnica.

(Jubilejska.)

Nevernosti sila razsaja sedaj,
Marija premila, pomoči podaj!
Češena Kraljica, s teboj je Gospod;
Zdaj sveto je leto: pomagaj povsod!

Ti rajska krasota obséva obraz,
Nebeško milôto izlivaj na nas;
Premilo leskeče se tvoje okó,
Naj grešnike vabi iz greha v nebó!

Ročice se tvoje odpirajo že,
Za revnosti moje pomoči delé:
Iz serca goreči se plamen žari,
V ljubezni naj večí ves svet se mladí.

Ko grešna težava le straši še nas,
Delí polajšavo tvoj mileni glas;
O kaži te dneve nam lice sladkó,
Da sveto nas leto očistilo bo!

Še v smertni britkosti pomagaj nam Ti,
Zaupanje sládko nam v serčica lij,
In v Božji ljubezni nam duše ogrej,
Da večno tam pojomo svet' jubilej!

S Gaberc.

Razgled po svetu.

Dunaj. Zbornica poslancev je v četrtek imela zadnjo sejo pred veliko nočjo. — 28. t. m. se zborovanje zopet prične. — Poroka cesarjeviča Rudolfa, ki je pred tem važnim dogodkom šel na božjo pot v Jeruzalem, se bo obhajala 10. majnika.

Rimsko. Te dni so sv. Oče sprejeli bavarskega poslanca gr. Paumgartna, kateri jim je boje izročil lastno-ročno pismo nemškega cesarja. Sv. Oče so imeli daljši pogovor z njim, potem je obiskal kardinala Jakobini a. Z Rusijo se tudi dogovarja, — morebiti se vendar reč na boljše oberne za keršau-ke narode in sploh za človeštvo.

Strahote v Nici smo že omenili; vredno pa je, da se ta očitna šiba Božja nekoliko bolj poznamnja. Ne le tedaj v Monakovem na Bavarskem, kar je že znano, ampak tudi v Nici (prej laškem, od l. 1859 francoskem mestu) se je posvetnjakom prederzno veselje strahotno skalilo. Svet ne dela nič več razločka med pustom in postom, ravno nasproti, kakor nalaš, v postu včasí še huje razsaja in bogoskruni. Neznanske veselice in vsestranske zapravljivosti so bile nastavljene v Nici, po kazališih in povsod, kjer se je dalo. 23. sušca (med sv. Jožefom in Šmarnom) so se pričele očitne veselice, kakor piše „Unità“. Vse mesto je bilo na nogah. Po dnevi dirjanje (corso) po mestu, zvečer nastavljeno petje (opera) v kazališu, kjer je bilo že pred pričetjem silo ljudstva. Po igrospevu pa je imel biti ta večer še veliki ples (grand bal) in v ta namen je bilo po vsih mostovžih silo robe za ples pripravljene — v postu! Kar neprevidoma začne prav po peklenško smerdeti po vsem prostoru. Plin (gaz) je bil ušel (druge naznanila pravijo, da se je bilo drugač vnelo), luči so ugasnile, v gosti temi se prične grozovito vpitje, jokanje, kriči na pomoč, bég, in taka gnječa, trenje, zdihi in tarnanje umirajočih, gerčanje zalopnjenih, da ni mogoče popisati. Več celih družin je konec storilo. V tej zmešnjavi se je vse terlo, teptalo, vidili so neko gospó, neko deklico in gospoda, ki so se skoz okno iz četrtega nadstropja vergli na tla, in so bili v tistem trenutku merličí. Med tem prično tudi plameni v podobi jezikov grozno švigati in vzdigovati se izmed čveterih zidov in na vse strani lijejo naj gostejše sijanje, v tem ko se oprava znotraj vse križem na kup grudi. Vse mesto je bilo v svitlobi in v toliko večem strahu, ker vsak je imel v kazališu kaj svojih ljudi, prijatelov, sorodnikov, ta mater, uni sina. Ob 9 so jeli nositi perve merliče. strašno zdelane trupla, v bližnjo cerkev sv. Franciška Pavljana. Malo družin je, da bi ne imele kake zgube; veliko jih je konec storilo, ko so iskali druge rešiti. Neki godec, že rešen, se zažene v zmešnjavo nazaj iskat svoje matere, ki pa je bila že oteta, in zgubil je življenje. Neka gospá se je od strahú zmešala, bežala in se vergla v reko Paglione. Enacih dogodb je veliko. Tudi več otrok so dobili med mertvimi. (Se vé da, tudi otroci se morajo zgodaj učiti mesene paše iskati in skruniti sveti čas!)

Vse veselo-igre povsod so se v trenutku spremenile v žalo-igre: zaperte so vse kazališa, za igravce odmenjene darila (100.000 frankov) so odložene za poškodovane, razpisane so prošnje za pomoč. Čez 100 merličev so bili našli že kmali v začetku. Divje veselje za kazališa se je poleglo, ne samo v Nici, ampak povsod, kakor piše „Figaro“.

Bog je začel z bolečimi dokazi naznanjati, da se človeški prederznosti ne dá zasramovati.

Na Škionskem otoku (Chios), v egejskem morju, je bil 3. t. m. ob 1 in 30 min. popoldne tako hud po-

*) Naj serčniši hvalo in odzdrave Vam, g. Jeramu in vsim domačim. Vr.

tres, da so tri četertine mesta enacega imena čisto raz-
djane in čez 4000 ljudi pokončanih. Otok, v turški ob-
lasti, ima kacic 60.000 prebivavcev, katoliških, ger-
ških in mohamedanskih; glavno mesto Kastro samo pa
15.000 duš.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

11. mal. travna. S. Leon Veliki, papež. — 12.
S. Saba. — 13. S. Hermenegild. — 14. Veliki četrtek.
S. Lambert. — 15. Veliki petek. S. Helena cea. — 16.
Velika sobota. S. Tiburcij. — 17. Velika noč.

Zahvale:

Št. 1. Žena, ki je dolgo imela razpertijo s svojim
možem, je uslišana na priprošnjo N. lj. G. presv. Serca,
ter s tem očitno zahvalo naznanja Mariji, kakor je ob-
ljubila.

Z Dolenjskega, 2. mal. travna 1881.

Št. 2. Naši ljubi Gospej, ktera mi je v več silnih
težavah pomagala (mož, ki je bil skoraj oslepel, je čisto
spregledal; bolna živinica ozdravela na prošnjo N. lj.
Gospé), s tim očitno izrekam priserčno zahvalo.

Kat. Vodnik.

V molitev priporočeni:

Soproga priporoča svojega moža v dušnih stiskah.
— Sin prosi bratovske molitve za svojo bolešno mater.
— Neki človek za spreobrnjenje. — Bolehna, nezado-
voljna in obupljiva oseba, posebno v dušnih potrebah.
— Neka družba za pomoč N. lj. G. presv. Serca v več
zadevah, posebno v eni. — Več spokornikov za stano-
vitnost. — Oče, mati in pet otrok, če je še volja Očeta
nebeškega, da bi na prošnje sv. Jožefa in Naše ljube
Gospé dosegli pomoč v telesnih potrebah. — Hči pri-
poroča očeta za spreobrnjenje od terdovratnosti ter za
pomoč v dušnih in telesnih zadevah.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

11. mal. travna. Skušnjave nimajo moči do krist-
jana, čigar serce je presv. Mariji Devici resnično vdano.
(Vianney.)

12. Veste, kdo ni za rabo? Kdor nima serčnosti.
(Greuter.)

13. Serčnost! skleni, da raji tisučkrat umerješ,
kakor da bi kaj takó ali celó bolj ljubil, kakor Boga.

14. Vsako malo tolažilo, ki ga pobožno življenje
dá, ti rodi več zadovoljnosti, kakor vsako, tudi naj večje
veselje svetá.

15. Svoboda duha je v tem, da mirno in radovoljno
vse storiš, kar spoznaš za voljo Božjo, ko bi tudi imel
umreti zato.

16. Nemogoče je pravo zedinjenje med dušo in
med Bogom doseči z drugim pomočkom, razun z sata-
jevanjem.

17. Kdor ima le iskro ljubezni Božje, sprevidi, da
vse na svetu je polno nečimernosti in slepila. (Fran-
čišk Sal.)

Listek za raznoterosti.

Opomba zaradi pošiljanja „Zg. Danice“. Nameri se
večkrat, da se „Danica“ nazaj pošlje, kadar naročnik

umerje, akoravno je naročeno še za kaj časa naprej.
Do tacih listov založništvo nima pravice. V tem primér-
ljeju naj bi n. pr. kateri dedičev jemal list, dokler na-
ročnina ne izteče, lahko pod ravno tistim napisom, ali
pa če se naznanj odpravništvu, kam drugam naj se za
ta čas pošilja; samo za premembo napisa prejemavec
plača zadevne solde. To naj bi pomnilo tudi zadevne
pošte, da bi ne „retournirale“ listov, če tudi vedó, da
ta in ta je umerl, kakor se je ravno te dni zgodilo (ne
vemo, če od poštnega vradnika, a i koga družega?)

Breviarum parvum ex Breviario romano collectum
et ad usum quotidianum in festis per annum accommo-
datum. Accedunt orationes ante et post Missam dicen-
dae. Campod. Editio altera 1851. Ta knjižica v mali
osmérki ima 6 pól in utegne zarad zložnosti marsikomu,
ki vsakdanjih reči rad sem ter tje ne iše, dobro služiti.
(V katoliški bukvarni po 60 kr., a pošto 5 kr. več.)

Sveto leto, s kratkim podukom, dotičnimi molitvami
in bogatim sostavkom o vsakem času lahko pridoblji-
vih odpustkov — namérja na svitlo dati katoliška družba.
Rokopis je že gotov in utegne kmalo priti v natis.

G. Mih. Herman, mnogozaslužni konservativni in
rodoljubni poslanec štajarski, je od pravosodnjega mi-
nisterstva dobil naslov cea. kr. svétnika deželne sodnije.

K popotvanju v Rim 5. mal. serpana (julija) piše
„Blahovést“: Iz Prage se pripravlja nekaj cerkvenih
veljakov z mnogimi imenitniši meščani. Njim se pridru-
žijo Poljaki, Hervati, Rusini in Bulgari, — vsi slovanski
narodi bodo zastopani.

Poterdilo. Po čast. vredništvu „Zg. Danice“ v Ljub-
ljani hvaležno prejel 30 gl. darovanih od č. g. župnika
K. D. „za uboge Kineze“.

V Solnogradu, 29. sušca 1881.

Za vodstvo: P. Edmund Hager, O. S. B.

Zdihljej k presveti Mariji Devici.

O lepa Zarija,
Marija vsmiljena!
Bod' luč nam blažena,
Ko tema nas obdá,
Ko v smerti lučica
Nam bo pojémala.

S.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Po prečast. gosp. Žigu
Bohincu 5 gl. — Čast. g. J. P. 1 gl.

Za stradajoče v Ternovski fari na Notranjskem:
Č. g. Martin Tomec, župnik v Suhoru, 10 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz
Blok 33 gl. 18 sld. — Iz Podbrezja 18 gl. 77 sld. —
S Podgrada 5 gl. — Iz Šent-Vida pri Zatičini 16 gl.
— Zapuščina r. Neže Fortune 50 gl. — Iz Godoviča
20 gl. — Iz Ajdovice 6 gl. — Iz Spodnje Idrije 15 gl.
— Z Vač 13 gl. — Iz Žaline 25 gl. 30 sld. — Č. gap.
župnik Ant. Jakšič 1 gl. 30 kr. — Od sv. Jakopa ob
Savi 17 gl.

Za sv. Očeta: Dve dorotni roki sv. Očetu „za
god“ 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Borovnice po č. g. kaplanu
9 gl. 4 sld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

P. J. K. v N. m.: Opravljeno.